

'Aan alles komt een einde, ook aan Onno bij Galapagos'

JAN DE SCHAMPHELAERE Vandaag om 01:20

Het biotechbedrijf Galapagos incasseerde de voorbije week de derde grote - 'devastating' - tegenslag in nog geen jaar. Op zijn schaatsen maakte oprichter en CEO Onno van de Stolpe zijn hoofd leeg voor zijn laatste opdracht. 'Galapagos uit het moeras trekken.'

Dinsdagavond, 19 uur. Onno van de Stolpe, CEO van het biotechbedrijf Galapagos, heeft net de open haard aangestoken. Een glas witte wijn staat klaar. Het lijkt een rustige avond te worden, tot zijn telefoon rinkelt. De boodschap die hij ontvangt, is slecht, heel slecht, en doet het bedrijf op zijn grondvesten daveren.

In de Isabela-studie zijn problemen opgedoken, krijgt hij te horen. In die studie testte Galapagos zijn medicijn ziritaxestat uit op 1.500 patiënten met de dodelijke longziekte IPF. Op basis van een tussentijdse analyse adviseert het veiligheidscomité de studie stop te zetten. 'Het viel als een steen op mijn maag. Maar op dat moment is er geen tijd om onder een steen te kruipen en is het alle hens aan dek.'

Voor Van de Stolpe is het de derde tegenvaller in minder dan een jaar. Vorig jaar mocht een onderzoek naar een behandeling voor osteoarthritis al de vuilnisbak in. En, belangrijker, de Amerikaanse geneesmiddelenwaakhond FDA hield de lancering van Jyseleca, een medicijn tegen reuma en andere ontstekingsziektes, tegen. In Europa en Japan is Jyseleca wel als reumamedicijn op de markt en het heeft ook potentieel voor andere ziektes, maar de hoop dat het medicijn een piekomet van 5 of 6 miljard dollar haalt, is weg.

Met ziritaxestat had Van de Stolpe nog een ijzer in het vuur. Het was het verst gevorderde onderzoeksprogramma in de pijnpijn en moest het volgende medicijn van Galapagos worden. Niet dus. Het bedrijf zag de voorbije week nog eens ruim een miljard euro beurswaarde verdampen. Van de 16 miljard euro op de piek blijft er nog amper 5 miljard over.

Waarom is de studie met het IPF-medicijn deze week stopgezet?

Onno van de Stolpe: 'Er was een hogere mortaliteit bij patiënten die het medicijn kregen dan in de placebogroep. Dan weet je hoe laat het is. Boeken toe. Afgelopen.'

Bij de studie zijn dus doden gevallen, door een medicijn dat Galapagos ontwikkeld heeft.

Van de Stolpe: 'Kijk, Galapagos heeft hier geen schuld aan. Alles is volgens protocol verlopen en met toestemming van de gezondheidsautoriteiten. Willen we nieuwe medicijnen ontwikkelen om levens te verbeteren, dan moeten we die risico's accepteren. Het is niet anders.'

'Wat me meer bezighoudt, is dat we patiënten hoop hebben gegeven dat we een levensreddend medicijn hadden, en dat die hoop nu vervlogen is. Patiënten met die ziekte hebben een levensverwachting van vier jaar na de diagnose en er is geen enkel medicijn.'

In nog geen jaar is uw levenswerk Galapagos grotendeels afgebrokkeld. Hoe kijkt u daarop terug?

Van de Stolpe: 'Het moesten glorie tijden zijn, maar het is anders uitgedraaid. Dat is de realiteit. Als je wint, heb je de jackpot. Anders zit je zoals wij op het strafbankje. Dat is moeilijk om te accepteren, maar ik blijf enorm trots op wat we bereikt hebben. We hebben mee de Europese biotech op de wereldkaart gezet, samen met Ablynx, Argenx en Genmab.'

We hebben het pad geëffend voor andere start-ups. Op dat traject mogen we fier zijn. Daar neem ik niets van terug.'

Hebt u de nieuwe tegenslag al verwerkt?

Van de Stolpe: 'Dat is best moeilijk, want het kwam aan als een devastating klap. Ik kan niet zeggen dat we on top of the world zijn, maar ik geloof wel heilig dat we uit deze crisis komen. Elkaar de put in praten, daar schieten we niets mee op. We kunnen met de directie en het bestuur ook nog gewoon lachen, hoor. Misschien als een boer met kiespijn, maar we moeten hier samen door.'

'En slapeloze nachten? Nee. Als ik naar bed ga, schakel ik Galapagos uit. Ik denk dan aan andere, leuke dingen. Dinsdag heb ik 's avonds nog even alle ijsstanden en weersverwachtingen bekeken. En dan denk ik: goh, over twee dagen kan ik gewoon het ijs op en schaatsen. Dat is een positieve gedachte om de dag af te sluiten.'

En? Bent u gaan schaatsen?

Van de Stolpe: 'Ja. Donderdagochtend. Drie uur, op mooi, zwart ijs. Een veertigtal kilometer. Het was goed om het hoofd leeg te maken. Dat was wel even nodig. Ik kijk dan naar het ijs en de natuur, geniet van het moment, en ondertussen is er tijd om te reflecteren: wat nu met Galapagos? We hebben al voor hete vuren gestaan, maar dit is misschien wel het heetste.'

Wat heeft die reflectie opgeleverd?

Van de Stolpe: 'Het is nog vroeg om beslissingen te nemen, maar de situatie is duidelijk. We hebben met Jyseleca een medicijn op de markt in Europa. We zijn groots bezig om daar een hele organisatie en infrastructuur rond te bouwen. Het was de bedoeling dat we die op vrij korte termijn ook voor 'ziri' zouden gebruiken. Ziri is nu van het bord geveegd. De infrastructuur is dus te zwaar op dit moment, en onze volgende onderzoeken zitten nog in een vroeger stadium. We zitten met een gat in de pijplijn. Er moet dus iets gebeuren.'

'Er was altijd een soort optimistisch geloof dat we op de juiste paarden aan het wedden waren, dat is nu meermaals na elkaar niet zo gebleken. De situatie dwingt ons alles tegen het licht te houden.'

Welke strategische richting kan het dan uitgaan?

Van de Stolpe: 'We hebben 5 miljard cash op de bank. Dat is een luxepositie. We kunnen overnames doen, of een onderzoek in de laatste studiefase inlicentiëren. Dat is de snelste weg. Dat kan dan de plaats van ziri innemen. We geven er wat cash voor op, maar we zitten dan op het juiste traject. Dat zou wel gewaardeerd worden bij investeerders, denk ik. Maar fase 3-onderzoeken zijn interessant voor alle farmabedrijven. Het is een vijver waar veel hengelaars omheen zitten. Het wordt niet evident.'

En als dat niet lukt? Een ontslagronde bij de 1.300 werknemers?

Van de Stolpe: 'Ik vind dat we alle opties op tafel moeten leggen, maar dat is nu niet aan de orde. In het extreme geval kunnen we zelfs de vermarkting van Jyseleca aan een derde partij afstaan. We moeten ons achter een plan scharen waar we allemaal vertrouwen in hebben, waarbij we medicijnen kunnen ontwikkelen en aandeelhouderswaarde creëren. Die aandeelhouderswaarde zijn we vrij dramatisch kwijt geraakt. Vertrouwen komt te voet en gaat te paard.'

De beurswaarde is nu zelfs lager dan de cash op uw bankrekening. Een groter signaal van wantrouwen kunnen beleggers niet geven.

Van de Stolpe: 'Als de toekomst van je bedrijf op de proef wordt gesteld, dan zie je dat investeerders je de rug toekeren. Ze vragen zich af of we wel in staat zijn innovatieve medicijnen te ontwikkelen. Dat is niet helemaal fair, vind ik. Jyseleca is een prachtig medicijn. De FDA heeft daar anders over beslist voor reuma - wat ik nog altijd onterecht vind - maar in Europa en Japan maakt het wel een verschil voor reumapatiënten.'

'En we hebben ook Toledo. Ik roep al jaren dat dat mijn favoriete programma is. Dat is niet veranderd. Sterker nog, dat is het nu nog meer. Toledo is potentieel een gamechanger. We hebben een nieuw potentieel werkingsmechanisme ontdekt voor de behandeling van ontstekingsziektes en fibrose. We hebben enkele kleinere fase 2-studies lopen waarvan we tegen de zomer resultaten verwachten. Als dat lukt, dan staan we weer aan de top. Daar twijfel ik niet aan. Niemand eigenlijk. Het zijn kleine studies, maar zo is het ook begonnen met het middel filgotinib in Moldavië. Dat heeft Galapagos op de kaart gezet.'

Hoe loopt de verkoop van Jyseleca in Europa? U rekt op termijn op een piek omzet van 500 miljoen euro. Zit u op schema?

Van de Stolpe: 'We verkopen al in Duitsland en Nederland, en we zijn zeer enthousiast over wat we zien. In de andere landen kunnen we nog altijd geen pil verkopen, omdat we nog in discussie zijn over de terugbetaling. Een land als België doet er echt eeuwen over. Dat irriteert me enorm. Onbegrijpelijk. Het is slecht voor patiënten en voor bedrijven, want dat patent tikt gewoon weg. Elke dag is een dag minder om je investeringen terug te verdienen.'

U zei in eerdere interviews dat u er midden 2022 - bij de resultaten van de Isabela-studie - mee stopt als CEO. Die Isabela-studie is nu stopgezet. Is het al tijd?

Van de Stolpe: 'Het is nu niet het moment om afscheid te nemen. Je bent niet alleen CEO voor de leuke momenten. In crisissen moet je er ook staan. Ik wil eerst de strategie uitzetten om uit het moeras te komen en de weg inslaan naar herstel van vertrouwen. Dan kunnen we zien. We moeten ook realistisch zijn. Aan alles komt een einde, ook aan Onno bij Galapagos. Ik ben hier aan mijn 23ste jaar bezig. Op een bepaald moment moet iemand anders die kar trekken.'

Kunt u zich nog opladen voor deze laatste en misschien wel moeilijkste opdracht?

Van de Stolpe: 'De situatie is kut, maar dit geeft me ook weer energie. Hoe komen we uit dit moeras? Ik word meer gemotiveerd door dat soort grote vraagstukken dan door dagelijkse operationele zaken.'

Zoveel tegenslagen in korte tijd. Beschouwt u zichzelf als een pechvogel?

Van de Stolpe: 'Geluk is een factor in onze sector. Maar medelijden hoeft je met mij niet te hebben. We kunnen niet allemaal Tim (Van Hauwermeiren, CEO van Argenx, red.) zijn. Hij heeft zonder twijfel het vaandel overgenomen.'

Doet dat pijn, als u ziet dat Argenx Galapagos is voorbijgestoken?

Van de Stolpe: 'Goh. Dat verdient respect. En laten we in godsnaam hopen dat het bij Argenx goed afloopt. Dat soort stars hebben we nodig in Europa. Ik heb Tim ook gefeliciteerd met zijn recente kapitaalronde van meer dan 1 miljard euro. Een appje

gestuurd. Zijn antwoord was: 'Ik heb het van de meester zelf geleerd.' Dan heeft hij het over mij. Dat vind ik wel leuk.'

Heeft hij iets teruggestuurd om u een hart onder de riem te steken?

Van de Stolpe: 'Ja, maar ik weet niet of hij het leuk vindt als ik je zijn appje laat lezen. Dat ga ik dus niet doen.'

Bij Gilead, dat twee jaar geleden een miljardendeal tekende met Galapagos, moeten ze in de bestuurskamer ook al gedacht hebben dat dit de slechtste investering ooit is.

Van de Stolpe: 'Ik weet niet of dat daar besproken is. De feedback die ik van het topmanagement krijg, is dat we hier samen in zitten voor de lange termijn, voor tien jaar. We laten ons niet afschrikken. Akkoord, ze hebben grote verliezen op Jyseleca, maar met Toledo alleen al kunnen ze hun volledige investering vele malen terugverdienen. Onze alliantie is nog altijd alive and kicking.'

<https://www.tijd.be/nieuwsbrieven/ondernemen-weekend/aan-alles-komt-een-einde-ook-aan-onno-bij-galapagos/10284260>